

REGULAMENT PENTRU CONSTRUCȚIUNI ȘI ALINIERI ÎN ORAȘUL SLATINA

Nicolae M. BIRCII, Alexandru G. BECHEANU

[N. M. BIRCII, Al. G. BECHEANU], *Regulament Pentru construcțiuni și alinieri în orașul Slatina*. Slatina: Tip. Moștenitorilor C. Constantinescu, 1925, 22 p.

Preocuparea administrației locale pentru evoluția arhitectonică a Slatinei este evidențiată de votarea la 18 martie 1895 în Consiliul Comunal a „Regulamentului pentru Construcții și Alinieri în orașul Slatina”¹. Acest act consfințează aplicarea de acum înainte a unor principii și norme de edilitate urbană astfel încât fie configurat un orizont în care să predominie estetica arhitecturală și buna rânduială a spațiului citadin. Documentul a fost aprobat prin Înaltul Decret Regal nr. 1651 din 6 aprilie 1895.

Orașul era împărțit în patru secțiuni. Secțiunea I avea forma unui poligon și cuprindea 7 străzi: București (începând de la Bariera Oltul până la intersecția cu Vintilă Vodă), Vintilă Vodă (până la intersecția cu strada Gării), Gării (din dreptul caselor Serafim Serbin la vale până la intersecția cu strada Pitești în capătul străzii București), Pieței (de la intersecția cu strada București prin piață până la intersecția cu strada Primăriei), Pitești (de la bifurcația cu strada gării până în deal de grădina publică veche), Primăriei (până la intersecția cu strada Obrocari), Solomon (până la intersecția cu strada București la bariera Oltul).

Secțiunea II cuprindea alte 7 străzi: străzile Gării (din dreptul caselor Serafim Serbin până la gara Slatina), Pitești (începând de la deal de grădina publică veche până în bariera Pârliți), Obrocari (de la intersecția cu strada Gimnaziului până în bariera Obrocari), Gimnaziului (de la bifurcația cu străzile Solomon și Obrocari până la târgul de săptămână), Caloianca (de la bifurcația cu strada Gării și Vintilă vodă spre Malul Livezii), Rătescu (de la bifurcația cu strada Gării până la locul destinat Spitalului Județean), Strada Vintilă Vodă.

Secțiunea III îngloba alte 8 străzi: Oborul (cu ramurile de acces în strada Obrocari, Grădiștea, Cimitirului (cu ramurile de acces din strada Obrocari), Dealul Viilor (cu ramura de la Sopot), străzile după Caloianca (ce făceau acces cu strada Caloianca, Malul Livezii, la locul pentru cazărmi), străzile din cătunul Clocociov, Gării, cu acces la șesul gării), străzile ce aveau acces în strada Gării (în raza orașului), Abatorului.

Secțiunea IV cuprindea cătunele „Clocociovul Bisericei și Clocociovul Mănăstirii”².

Capitolul II poartă numele „Alinieri” și stabilea modul în care un locuitor al orașului putea construi sau reconstrui, fiind introdus conceptul de „autorizare a lucrării”. În cazul oricărei

¹ *Regulamentul pentru construcțiuni și alinieri în orașul Slatina*, Tipografia Moștenitorilor C. Constantinescu, 1925.

² *Regulamentul...*, p. 3-5.

construcții trebuiau prezentate planul general al terenului, delimitările proprietăților vecine, situația imobilului, planul pivniței sau beciului, planul fiecărui etaj și al clădirilor secundare (depedințe, șoproane, grajduri), planul fațadei ș.a. Toate aceste documente trebuiau executate la scara stabilită (0,005 pe metru și 0,02 pe metru) și predate în dublu exemplar. Unul rămânea în arhiva Primăriei, altul parafat de arhitect era înapoiat proprietarului. Odată depuse toate actele primarul lua avizul inginerului arhitect și autoriza lucrarea.

Capitolul III stipula explicit modul și tipul materialelor folosite pentru construcții. În secțiunea I toate construcțiile trebuiau să fie de zid și acoperite cu metal. În secțiunea a II-a imobilele trebuiau executate din zid și acoperișurile din metal, însă exista excepția acceptării construirii dependințelor din paiantă sau lemn. Secțiunea a III-a permitea construcțiile din paiantă la stradă dacă nu depășeau 4 m înălțime. Lemnele trebuiau să fie îngropate complet în zid. Dacă se depășeau cei 4 m înălțime construcția trebuia să fie executată complet din zid. În secțiunea IV modelul de construcție stabilit era unul de specific construcțiilor rurale. Trebuia folosit lemnul și nu era permisă învelitoarea de stuf, coceni sau paie.

Interesant este faptul că exista interdicția amplasării în secțiunea I, mai exact pe străzile București, Lipscani, Ionașcu și Primăriei a „cuptoarelor pentru brutării și simigerii, bragageriile, instalațiunile de grătare pentru fript cămuri etc., potcovării, ferării, căvâfii, tăbăcării, cojocării, instalațiuni pentru conserve de cămuri, căldărării, cherestegii, băi, depozite de cărămidă, mori, depozite de spirturi, petroleuri, păcuri și alte materii inflamabile”³. Toate aceste stabilimente erau acceptate în celelalte secțiuni. Erau interzise și instalațiile care prin funcționarea lor produceau „sunete jenante” sau „viciau aerul”.

Pe străzile București și Lipscani construcțiile la stradă trebuiau să aibă 2 etaje. Pentru restul străzilor secțiunii I se permiteau construcții și cu un etaj, având o înălțime minimă de 5 metri. Fiecare casă avea curte, întinderea acesteia împreună cu grădina neputând să fie mai mică decât a treia parte a proprietății. Camerele destinate locuirii, coridoarele, bucătăria, cămara, latrina, grajdurile de animale trebuiau să fie pardosite sau pavate cu lemn, cărămidă, pietre, ciment sau asfalt. Pardoseala din lut era interzisă. Camerele trebuiau să aibă ferestre de cel puțin 1 m.p. (în secțiunile I, II, III) și 0,75 m. p. (în secțiunea IV). Coșurile caselor trebuiau să aibă grosimea minimă de o jumătate de cărămidă. Trebuiau să fie bine tencuite mai ales la trecerea prin podurile caselor. Nu era permisă scoaterea acestora pe fațada imobilului. Nu erau permise băncile, scările, treptele și nici o altă ieșire la stradă în afara liniei fațadei. Balcoanele trebuiau să fie executate doar din fier, zidărie sau piatră, având la caturile superioare o ieșire de maxim 1 m⁴. La streășina caselor proprietarii erau obligați să pună jghiaburi de metal întărite cu cârlige de fier. Era interzisă așezarea pe fațade a oricărei firme sau obiecte cu o „eșitură mai mare de 0,20 m și înălțime mai mică de 2, 70 m, față de trotuar”.

Capitolul IV intitulat „Reparațiuni” consemna faptul că pentru orice reamenajări sau prefaceri proprietarul era obligat să solicite „bilet de voe” din partea Primăriei, informând asupra ceea ce voia să facă în imobilul sau pe terenul în proprietate.

Regulamentul manifesta o deosebită grijă pentru înfrumusețarea orașului. Astfel se stipula că se puteau construi pavilioane și chioșcuri cu condiția ca acestea să aibă un aspect plăcut, să fie vopsite în culori adecvate și să fie decorate cu „plante agățătoare sau arbori”. Fațadele caselor și

³ *Ibidem*, p. 8.

⁴ *Ibidem*, p. 11.

curțile trebuiau să fie permanent întreținute de proprietari. În caz contrar urmau 2 somații, după care Primăria efectua curățenia, iar costul operației era trecut în contul proprietarului⁵. Materialele de construcție trebuiau să fie de bună calitate. Executarea construcțiilor trebuia făcută de personal priceput. Orice constructor sau maistru de lucrări nu își putea exercita meseria în lipsa autorizației. Aceștia erau obligați să cunoască prescripțiile Regulamentului de construcții. În cazul oricărui șantier trebuia respectată regula depozitării molozului, se aveau în vedere reguli de protecție a muncii și norme pentru siguranța cetățenilor. Pentru respectarea prevederilor regulamentului erau obligați să vegheze agenții comunale și ai poliției. Abaterile erau sancționate în baza penalităților prevăzute în Codul Penal.

Acest Regulament a suferit modificări minore la 15 septembrie 1897. A fost din nou validat prin Decret Regal nr. 3048 din 4 octombrie 1897. Actul a fost tipărit în 1925 ceea ce înseamnă că prevederile sale au fost aplicate cu consecvență și în perioada interbelică. Putem afirma că acest Regulament de Construcțiuni și Alinieri deschide perspectivele evoluției edilitar-urbanistice a Slatinei antebelice și interbelice.

|₃ *Art. 1.* După actuala stare, în cea-ce privește centrul cel mai populat și cu prevedere pentru viitor în scopul înfrumusețării și a unei norme fix stabilită asupra construcțiunilor și alinierii stradelor orașul se sub-împarte în patru secțiuni cu rețelele, de strade indicate pe fie-care secțiune după cum urmează:

Secțiunea I coprinde toată partea limitată de stradele:

a) București, începând dela bariera Oltu până la intersecția cu strada Vintilă-Vodă.
 b) Strada Vintilă-Vodă până la intersecția cu strada Gărei.
 c) Strada Gărei, din dreptul caselor D-lui Serafim Serbin la vale până la intersecția cu strada Pitești în capul stradei București.

d) Strada Pieței, dela intersecția cu strada București prin piață până la intersecția cu strada Primăriei. |₃

|₄ e) St<r>ada Pitești, dela bifurcația cu strada Gărei până la deal de grădina publică veche.

f) Strada Primăriei până la intersecția cu strada Obrocari și

g) S<t>rada Solomon până la intersecția cu strada București la bariera Oltu.

Pligonul limitat de aceste strae, în care intră toate ramurile de ac<c>es între dânsele, formează secțiunea I. de clasificare.

Secțiunea II. coprinde stradele:

a) Strada Gărei din dreptul caselor D-lui Serafim Serbin până la gara Slatina.

b) Strada Pitești începând dela deal de grădina publică v<e>che până la bariera Pârliți.

c) Strada Obrocari dela intersecția cu strada Gimnaziului până la bariera Obrocari.

⁵ *Ibidem*, p. 18.

d) Strada Gimnaziului dela bifurcația cu stradele Solomon și Obrocari până la tăgul de săptămână.

e) Strada Caloianca dela bifurcație cu strada Gărei și Vintilă-Vodă spre Malul Livezei (locul destinat pentru cazărmi).

f) Strada Rătescu dela bifurcația cu strada Gărei până la locul destinat pentru Spitalul județean și

g) Întreaga stradă Vintilă-Vodă.

Toate aceste strade pe lungimele ce au între punctele ce se indică, formează clasificățiunea II.

Secțiunea III corpinde stradcle:

a) Strada Oborul cu ramurile de acces în strada Obrocari. 4|

5| b) Strada Grădiștea.

c) Strada Cimitiru cu ramurile de acces în strada Obrocari.

d) Strada Dealu-Viilor cu ramură dupe Sopot.

e) Stradele după Caloianca ce fac acces cu strada Căloianca, Malul Livezei la locul pentru cazarme.

f) Stradele din catunul Clocociovu Gărei ce au acces în șesul Gărei.

g) Stradele ce au acces în strada Gărei în raza propriu zis a orașului și

h) Strada Abatorului.

Secțiunea IV, coprinde cătunele Clocociovul Bisericei și Clocociovul Mânăstirei.

Cap. II. Alinieri

Art. 2. Inainte de a se proecta ori-ce lucrare, atât de construcțiune, cât și ca reconstrucțiune, cum și ca împrejmuire, proprietarul este dator a cere la primărie alinierea proprietăței sale și nivelmentul stradei, ca în urmă să i se poată a cuenita autorizațiune.

Art. 3. Pentru stradele coprinse în secțiunea I și a II-a, proprietarul, pe lângă cererea de autorizațiune, va prezenta:

1) Planul general al terenului, indicând strada sau stradele ce'l limitează, proprietățile vecine, precum și situația clădirei sau a clădirelor.

2) Planul pimniților sau beciurilor cu arătarea temeliiilor și a bolților de susținere.

5|

6| Planul pentru fie-care etaj, cât și pentru clădirile secundare (dependințe, grajduri, șoproane etc.)

4) Fațada despre stradă sau strade și o secțiune generală a întregii clădiri precum și a depenițiilor.

Scara pentru planurile generale va fi 0,005 pe metru și cele alte de 0,02 pe metru.

Aceste planuri vor fi depuse în dublu exemplar din care unul semnat de arhitect va înapoiat proprietarului, cel alt copie exactă dupe original pe hârtie pânză și semnat de proprietar, va rămânea în arhiva primăriei.

Art. 4. Pentru stradele coprinse în clasificățiunea III și IV cererea de autorizare va cuprinde descrierea deslușită, exactă și complectă a fie-cărei lucrări de făcut și suprafața (lungimea și lărgimea) a fie-cărei clădiri ce proprietarul voește a construi.

Art. 5. Dupe presenarea cererei de voe însoțită de actele prealabile, primarul luând avizul inginerului comunal, va autoriza lucrările.

În autorizațiunea ce se va da de primărie, se va cuprinde detaliat alinierea prin distanțe luate la punctele fixe vecine; alinierea va fi tot-dea-una îndicată pe planul de situație al terenului, ce proprietarul este dator a înainta.

Proprietarul este obligat a primi modificările ce s'ar face de arhitectul comunei în interesul salubrităței, siguranței publice, sau al alinierii.

Cap. III. Construcțiuni

Art. 6. În secțiunea I, toate construcțiunile atât 6||7 la stradă, cât și în interiroul curților vor fi de zid și acoperite cu metal.

Art. 7. În secțiunea II toate construcțiunile la stradă, vor fi de zid și acoperemântul învelit cu metal, iar întru cât privește pentru dependințe ele pot fi în piantă* sau de lemn, însă acoperământul învelit cu metal.

Art. 8. În secțiunea III construcțiunile la stradă se vor putea face și în piantă când ele n'ar trece peste 4^m,00* înălțime lemnele fiind complet îngropate în zid.

Când construcțiunile ar trece peste 4m,00 înălțime se vor face în complct de zid.

În ori-ce caz toate construcțiunile vor fi acoperite cu metal; pentru dependințe se va permite ar fi în total de lemn.

Art. 9. În secțiunea IV, ne intrând de cât Clocociovu Bisericei și Clocociovu Mănăstirei, se va permite construcțiuni dupe modelele type date de Onor. Minister de Interne pentru construcțiunile ruale, ele pot fi și în întreg de lemn; nu se vor permite însă construcțiuni de gard, afară numai de cât dependințe.

Invelitori cu pae și coceni ori stuf nu se vor permite.

Art. 10. În secțiunile I și II, când o casă pe aliniere va face colț a două strade de neegală clasificățiune, autorizațiunea nu se va putea da de cât 7||8 cea permisă pentru cea mai importantă stradă.

Art. 11. Pe stradele și porțiunile de strade ce se indică mai jos prin lit. a, b, c, și d, care fac parte din clasificățiunea I-a.

a) Strada București începând dela bifurcația cu strada Gărei și până la intersecția cu strada Solomon

b) Strada Lipscani, începând din deal dela bifurcația cu strada București până în vale la intersecția tot cu strada București..

c) Strada Ionașcu, începând dela intersecția cu strada Lipscani până la intersecția cu strada Solomonși strada Primăriei și

d) Strada Primăriei dela bifurcația cu strada București până la intersecția cu strada Ionașcu și Solomon.

Sunt oprite cuptoarele pentru brutării și simigerii, bragageriile, instalațiuni de grătare pentru fript cămuri etc. potcovării, ferării, căvâfii, tăbăcării, cojocării, instalațiuni pentru conserve de cămuri, căldărării, cherestegii, băi, depozite de cărămidă, mori, depozite de spirturi petrleuri, păcură și ori-ce alte materii inflamate.n* Intru cât privește pentru cele alte strade și părți din cele necitate mai sus în acest articol sub litera a. b. c. d, suut [= sunt] permise cuptoarelor de brutării și simigirii, bragageriile, instalațiuni de grătare pentru fript cămuri, potcovării, ferării, căldărării, covăcerii, căvâfării, băi, depozite de cărămidă, var, cherestegii, precum și <ori> §||9 ce materiale de construcți<i> care prin naturalor n'ar putea da naștere la nemulțumiri generale; însă instalațiuni sau fabricațiuni care prin funcționarea lor ar produce sunete jenante, sau prin întrebuințarea a diferite materii, ar vicia aerul, nu se vor permite.

Art. 12. Pe stradele și porțiunile de strade ce fac parte din secțiunea II, pe lângă permisiunile date prin articolul 11, se vor putea autoriza fabrici și mori construite în mod sistematic și retrase dela stradă cu cel puțin 6 metri și depătare de ori-ce vecinătate cu 4 metri.

Art. 13. Pe stradele din secțiunea III se vor putea autoriza tăbăcării și instalațiuni pentru conserve<> piei, etc.

Art. 14. In cătunele Clocociovu Bisericei și Monastirei și pe șesul Gărei, în retragere cu cel puțin 100 metri de lângă Gară, magazii și șosele existente se vor permite depozite de petroleuri și spirturi, rafinerii, fabrici, stabilimente industriale insalubre cl. III etc., asemenea instalațiuni industriale se vor permite și imediat* pe malul Oltului în depărtare de 100 m. cel puțin de ori-ce construcțiuni.

Art. 15. Pe stradele București și Lipsani, construcțiunile la strade nu se vor permite ase face de cât cu două etaje, pentru restul stradelor din secțiunea I, se vor permite construcțiuni și cu un etaj, având înălțimea minimă de 5 metri. Fie-care casă va avea curte, întinderea curței împreună cu gră- §||10 dina dacă există nu poate fi mai mică de cât a treia parte a proprietăței.

Art. 16. Fie-care cameră destinată pentru locuință, precum și fie-care coridor, bucătărie, cămară, latrine, grajduri de animale, vor fi pardosite sau pavate cu lemn, cărămidă, pietre, ciment sau asfalt; pardoseala cu pământ este oprită.

Art. 17. Fie-care cameră va avea ferestre care se pot închide și deschide de mărime cea mai mică 1mp00, în secțiunile I, II și III și de 0^{mp}75, în secțiunea IV. Cel puțin una din ferestrele unei camere trebuie să primească lumina directă din curte sau din stradă. Iluminarea indicată a camerilor, adică prin o fereastră care dă în altă cameră, săli sau coridoare, este permisă numai pentru o singură cameră care face parte dintr'un apartament luminat direct prin ferestre care dau în stradă sau în curte.

In casele de locuință, scările, coridoarele, latrinele vor fi luminate natural; pimnițele vor comunica direct cu aerul exterior.

Art. 18. Intrările sau ferestrele grajdurilor, soproanelor, privatelor, nu sunt tolerate în fața stradei.

Art. 19. Pereții coșurilor vor fi în grosime minimă de o jumătate <de> cărămidă, în fața lor exterioară va fi depărtată cu 0 m 16 de ori-ce lemn al învelitoarei, dușumea sau paianță. Coșurile în toată lungimea lor trebuiesc a fi bine tencuite pe din a-₁₀||₁₁ fărăși mai cu seamă la trecerea lor prin poduri și nu vor avea uși în pod.

Coșurile se vor construi în pozițiuni cât mai apropiat paralel cu verticala locului.

La fațade pe alinieri nu este permis a se scoate coșuri.

Art. 20. Nu sunt permise băncile, scările, treptele și nici o altă eșire în stradă din linia fațadei.

Art. 21. Incadramentele dela uși și ferestre <spre> stradă nu vor putea fi mai eșite de cât

a) pentru uși cel mult 0^m, 12.

b) pentru ferestre cel mult 0^m, 16.

Art. 22. Eșiturile (mouluress) de decorațiune la fațade la caturile de jos, nu pot eși din aliniere cu mai mult de 0^m, 08 iar soclurile trebuiesc a fi pe aliniere.

Art. 23. Coloanele izolate coloanele angajate, pliaștri, urloae de scurgere devanture de magazine (galantare) cu ori-ce fel de ornamente etc. nu pot eși din linia de aliniere peste 0^m, 16 în caz conrariu de a eși peste 0^m, 12 fața zidului va fi retrasă proporțional cu escedentul.

Art. 24. Eșiturile permise la articolele 21, 22, 23 și 24, în cazuri de puțină lărgime a stradei, se vor putea refuza.

Art. 25. Balcoanele se pot înfința numai de fer zidărie sau piatră, la caturile superioare cu o eșire <de> maximum 1^m, 00. ₁₁ |

₁₂ | *Art. 26.* Sub streșinile caselor la fațadă proprietarii sunt obligați a pune sghiaburi de metal întărite cu cărlige de fer.

Urloaele de scurgere vor fi de metal și vopsite fixate cu brățări de fer bătute în zid; ele se vor coborâ până la nvelul pavagiului fără cot la extermitate și se vor avea câte o piatră tare scobită sub gura de scurgere.

Art. 27. Este oprit a pune pe pereții clădirilor despre stradă, table și obiecte de ori-ce fel care arată natura comerciului cu eșitură mai mare de 0^m, 20 și înălțime mai mică de 2^m 70 de trotuare.

Art. 28. Umbrelele de pânză la magazii sunt tolerate într'o formă plăcută, a căror margine inferioară sau suport va fi în înălțime de 2^m 20 minimum dela fața trotuarului, iar lățimea lor nu va trece peșta [= peste] a trotuarului.

Pe stradele unde nu sunt trotuare, lățimea lor socotită din fațadă nu va trece peste 1, 50.

Art. 29. Este oprit de a se pune sau atârna obiecte mobile sau fixe la fațade care să mascheze table sau inscripțiunile numelui stradelor, numerotației caselor, etc. sau de a spoi sau vopsi peste table, sau de ale deteriora în ori-ce mod.

Art. 30. Fie-care cat al caselor va avea cel puțin o latrină. In casele de mai multe familii, fie-care apartament de familie va avea o latrină.

In hoteluri numărul latrinelor va fi de cel puțin $12||_{13}$ una pentru 15 camere.

Restaurantele, birturile, cârciumile, cafenelele vor avea latrine și urinare.

Art. 31. In secțiunea I, hasnalele privatelor trebuie să fie complet zidite, atât pereții cât și boltele vor fi tencuite în interior cu mortar de ciment și în urmă lustruit; grosimea zidăriei din fund și pereții din afară de tencuială va fi de cel puțin $0^m,42$ iar pentru boltă minimum $0^m,28$.

Hasnalele nu pot avea sub boltă decât minimum 2^m00 . In hasnale este oprit ase face stâlpi sau despărțituri. Gura de extracțiune a materiilor din hasnale va fi bine închisă prin lespezi de piatră sau tuci, așezate în toc de piatră sau tuci.

Țeava de cădere a materiilor, va fi tot-d'auna așezată vertical, ea va fi de tuci sau de pământ smălțuit pe dinăuntru și pe dinafară îmbucându-se olan cu olan de cel puțin 0^m05 diametrul țevilor de tuci va fi de el puțin 0^m20 iar acelor de pământ minimum 0^m25 . Paralel cu țeava de scurgere se va stabili o țeavă de ventilație, care va pleca tot-deauna din punctul cel mai înalt al bolței și se va urca fără nici o întrerupere până d'asupra învelitoarei casei sau privatei; diametrul țevei va fi de cel puțin 0^m20 lărgime. Această țeavă poate fi de tuci, pământ smălțuit, sau executată în interiorul zidului casei în formă de coș îmbrăcat în olane de pământ, în acest caz zidul va avea grosimea de $13||_{14}$ cel puțin $0,56$ afară de tencuială; cabinele privatelor vor fi bine luminate și aerisite.

In cea ce privește distanța hasnalelor dela stradă va fi cel puțin cu 3 m. depărtare, iar de vecinătăți minimum cu 1 m. Despre vecinătăți se poate permite construirea alături când imediat se află în vecinătate o altă hasna.

Art. 32. In secțiunea II nu se vor permite construcțiuni de private de cât to de zid; se va autoriza însă a fi și hasnale neboltite, înlocuindu-se bolta cu tăvan de scânduri bine ajustate între ele.

Țeava de cădere a materiilor va fi de tuci sau pământ smălțuit iar țeava de ventilație poate fi de scânduri bine înclinate între dânsese,

Art. 33. In secțiunea II se va permite în loc de zidărie îngroparea de butoae solid coustruite [= construite] și cătrânite.

Art. 34. In secțiunea IV se pot admite privați ordinare (gropi în pământ [= pământ]) de o capacitate de cel puțin 1 m.c. 00, descoperite și închise.

Art. 35. In secțiunea I pe stradele indicate la art. 11 sub literile *a*, *b*, *c*, și *d*, nu se vor putea face împrejmuiri de cât de fer pe soclu de zid sau piatră, sau de lemn vopsit și pe parapet de zid iau [= iar] pentru restul stradelor din această secțiune și pe stradele din secțiunea II se vor permite împrejmuiri cu otul de lemn vopsit și lucrute în o formă plăcută. $14|$

$15|$ *Art. 36.* In secțiunea III și IV toată [= toate] împrejmuirile la stradă se vor autoriza a fi de lemn. Pentru secțiunea IV se esceptează viile și grădinile, care pot fi

închise la stradă cu garduri de nuele și măracini, de preferat însă cu gard viu; închisorile la strade cu șanțuri nu vor fi permise.

Art. 37. În secțiunea I pe stradele indicate la art. 11 sub literile *a, b, c, și d*, nu se vor permite construcțiuni de grajduri; pentru restul stradelor din această secțiune precum și în cele alte secțiuni se vor permite asemenea construcțiuni, însă în condițiunile prescrise în acest regulament pentru dependențe specificate pentru fie-care secțiune în parte.

Cap. IV. Reparațiuni

Art. 38. Pentru reparațiuni, reconstrucțiuni sau prefaceri de clădiri sau împrejmui, proprietarul este dator a cere un bilet de voe dela primărie, arătând cu deamărunul lucrările ce voește a face.

Pentru reconstrucțiuni sau prefaceri complete pe stradele din Secția I și II proprietarul va fi dator a prezenta planuri în dublu exemplar prin care se va arăta planul caturilor, fațada despre stradă și o secțiune generală a clădirii.

În cazuri de reconstrucțiune toală, proprietarul este dator a observa întru toate prescripțiunile acestui regulament pentru construcțiuni. ^{15|}

^{16|} *Art. 39.* Pentru construcțiunile eșite din aliniere și slabe sau în paiante nici o reparațiune nu este permisă, de cât cu retragerea stabilită prin planul de aliniere.

Art. 40. Nici o împrejmuire ne aliniată nu se poate repara.

Art. 41. Toate construcțiunile eșite din aliniere care sunt de tot de zid și sunt recunoscute de solide voile de reparațiuni ce se pot da sunt:

a) A se preschimba lemnăria ușilor și ferestrelor fără a atine corpul zidăriei cătuși de puțin.

b) A repara tencuiala pe alocurea, fără a atinge cătuși de puțin corpul zidăriei.

c) A repara pe alocurea învelitoarea, fără a atinge cătuși de puțin căprioreala.

Ori-ce reparație radicală este oprită la casele supuse retragerii, chiar când ar fi recunoscute de solide și în perfectă stare și aceasta nu numai la zidul din faciadă, dar și la întreaga clădire aflată subun acelaș* acoperământ. Ca reparație radicală, se consideră ori-ce reparație interioară sau exterioară menită a consolida clădirea, a transforma destinațiunea ei, a o înfrumușeța, a înălța tavanurile sau zidurile, a mări sau micșora deschizăturil, a preschimba felul existent al învelitoarei; într-un cuvânt a face reparațiuni destinate, nu a întreține clădirea și starea ei actuală, ci a spori durata și valoarea ei.

Art. 42. Când o construcție sau împrejmuire a- ^{16||17} menință cădere parțială sau totală, în urma prescriptului verbale închinat de comisiunea instituită și când autoritatea comunală s'a convins, că este de neapărată nevoie a se dărâma, Primarul va emite ordonanța cuvenită, punând în întârziere pe proprietar.

Dacă proprietarul se împotrivește a se supune întimărei ce i se face, Primarul se va adresa justiției conf. art. 99 și 100 din noua lege pentru oganizarea comunelor urbane care va decide dacă imobilul trebuie sau nu a fi dărâmat și să condamne în acelaș* timp pe

contravenient la pedepsele precise [= prescrise] de codul penal pentru călcători de regulamente comunale.

a) Imobile ne supuse retragerii, și care amenință căderea se pot reconstrui sau consolida pe aceeași linie, conformându-se însă dispozițiilor relative la construcțiuni și reparațiuni coprinse prin prezentul regulament.

b) Pentru imobilele supuse retragerii, permisiunea se va acorda tot în prevederile aliniatului a de sub acest articol, însă cu condițiunea de a se retrage la zona de lărgime a stradei, pentru o retragere până la 1^m20 nu se va da nici o despăgubire din partea comunei.

Cap. V. Dispozițiuni Diverse

Art. 43. Construcțiunile și împrejuririle ce nu garantează stabilitatea, supuse sau și ne supuse ¹⁷||¹⁸ retragerii se vor reconstrui în termen de trei ani dela punerea în aplicare a acestui regulament; asemenea și penru casele învelite cu șită după stradele din secția I-a, se vor preschimba învelitoarele cu metal, reconstruindu-se conform dispozițiilor din acest regulament în termen de 2 ani dela aplicarea lui.

Pentru stradele din secția II și III se acordă termen de 4 ani.

Art. 44. In cazuri când pe ori-care stradă s'ar executa lucrări de rectificare sau aliniere, casele și împrejuririle constatate că ne garantând soliditatea se vor dărâme și retrage la linie conom dispozițiilor art. 42 din acest regulament.

Art. 45. Pavilioanele și chioșcurile construite chiar și de lemn, sunt permise în tot coprinsul orașului cu condițiunile de a fi făcute în forme frumoase vopiste sau decorate cu plante agățătoare sau arbori.

Art. 46. Fațadele caselor vor trebui a fi totdeauna în complectă curățenie.

In cazuri când în urma a două somațiuni pe cale administrativă proprietarul nu se va conforma, primaria va lua direct măsuri de curățire în comptul proprietarului.

Art. 47. In general curțile vor trebui a fi în cea mai complectă curățenie; nu se va permite staționarea băligarilor, precum și a ori-ce alte materii care ar vicia aerul. ¹⁸||¹⁹

Art. 48. Curțile votelurilor [= hotelurilor], hanurilor și a cârciumilor unde staționează vitele, vor trebui a fi pavate și întreținute în complectă stare de curățenie.

Art. 49. Materialele întrebuințate în construcțiuni precum: cărămidă, var, lemne, piatră etc. vor trebui a fi de bună calitate.

In cazuri când ori-ce material se va constata de rea calitate și ne întruni condițiuni pentru garantarea solidității lucrărilor, se va obliga schimbarea și înlocuirea lui cu un material bun; asemenea când la ver o cnstrucție se vor constata că s'a ezezata, sau se execută lucrări cari prin natură lor nu ar presinta destulă siguranță, fie din nepriceperea meșterilor, fie din cauza materialului defect, acele lucrări se vor opri ne permițându-se în nici un caz continuarea lor, de cât numai a da ă* în urma avizului dat de Inginerul comunei, acele lucrări se vor executa conform instrucțiunilor ce se vor da.

Art. 50. Ori-ce constructor sau maestru nu va putea exercita meseria fără o autorizațiune prealabilă din partea primăriei.

Constructorii, maistrii sau ori care alți întreprinzători de lucrări sunt obligați a avea în cunoștință de aproape prescripțiunile prezentului regulament, fiind răspunzători la rândul lor de ori ce abateri.

Art. 51. La dărâmarea zidurilor vechi, molosul ¹⁹||²⁰ se va arunca pe fața interioară a zidurilor de fațadă și nu pe stradă.

Molosul se va depărta în fie-care zi transportându-se la locurile destinate de Primărie.

La încărcarea în căruțe și după încărcare, molosul va fi stropit cu apă.

Art. 52. În timpul construcțiunei trotuarele și rigolele vor fi în complectă curățenie, ne permițându-se de cât aranjarea în mod treptat, treptat și în figuri regulate a materialului întrebuințat în construcțiune.

Art. 53. Ori ce schelă făcută pentru construcțiuni sau reparațiuni, constatându-se că n'ar prezenta destulă siguranță, ori-ce circulațiune pe ea se va opri. În cazuri când necesitatea ar cere pe lângă podurile schelelor să înființeze și parapete, se vor obliga proprietari, maeștri sau arhitecția a le înființa* imediat.

Ori-ce accidente întâmplate din cauza schelelor sau a manevrei ne cumpănită în ridicări sau mișcări de materiale va privi direct pe conducător lucrărilor pentru ne prevederi luate la timp.

Art. 54. Locurile virane sau deschise din secția I, se vor împrejmuî în termen de 6 luni, cele din cele lante secțiuni în termen de un an dela data somațiunilor ce se va face fie-cărui proprietar în parte; contrar acele împrejmuiri se vor face de comună în comptul proprietarilor.

Asemenea și pentru locurile rău împrejmuite unde ²⁰||²¹ este posibilă intrarea sau sărirea animalilor, ori se uzează de ele pentru aruncarea murdăriilor.

Art. 55. Pe terenurile apărținând bisericilor care fac curte comună și care sunt imediat alături cu curțile bisericilor nu se va permite ridicări de construcții, spre a masca vederea bisericilor; aceste terenuri se vor rezerva propriu zis pentru iiființare [= înființare] de grădiui [= grădini] și parcuri în jurul bisericilor.

Art. 56. Pentru stabilimentele insalubre sau supărătoare, asemenea latrinele, grajdurile, scurgeri de ape menagere, se vor lua măsuri chiar imediat dela punerea în aplicare a regulamentului.

Art. 57. Ori-ce construcțiuni sau lucrări executate contrar dispozițiunilor din prezentul regulamen, se vor dărâma, dupe ce mai întâiu se vor îndeplini formalitățile prevăzute de art. 42 din prezentul regulament.

Art. 58. Toți agenți<i> comunali și polițienesti, sunt obligați să vegheze la îndeplinirea întocmăi a condițiunilor stipulate prin acest regulament.

Ei au dreptul a cere să li se prezinte autoriza<ți>iunile spre a se asigura de stricta îndeplinire a clauselor lor.

In cazuri de abateri; se dresa procese-verbale [= verbale] conform lezei, referind spre a se constata la fața locului gravitatea abaterilor de către inginerul comunei.

Abaterile dela regulamentul de față sunt pasibile ²¹||²² de penalitățile prevăzute prin codul penal.

Art. 59. Dispozițiunile regulamentelor și ordnanțelor contrarii prezentului regulament sunt și rămân desființate.

Acest regulament sa* votat de Consiliul Comunal în ședința dela 18 Martie 1895 și s'a aprobat prin înaltul decret Regal No. 1651 din 6 Aprilie 1895, și s'a modificat art. 42, 44 și 57 conform votului consiliului dela 15 Septembrie 1897 aprobat prin înaltul Decret Regal No. 3048 din 4 Octombrie 1897.

Primar, N. M. Bircii

Secretar, Al. G. Becheanu